

FELVIDÉKI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor.
Negyedévre 2 kor. 50 fill. = Egyes szám ára 10 fillér.

Felőlő szerkesztő:
DR. FUCHS LIPÓT.

Megjelenik: minden csütörtök és vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjes, Pécua utca 37-ik szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Válasz

az «Eperjesi Lapok» nov. 4-iki számában
megjelent «A sztrájkok» című cikkre.

Elszomorító dolog, hogy a XX. század felvilágosodottság századában oly általános legyen az ellenszenv főleg a szervezett munkásság ellen, mint az nálunk tapasztalható. Alig hallunk egy-egy rokonszenves megjegyzést a munkásság harcáról.

Eloivasva a cikket, mindjárt szemünkbe ötlök azon ellenszenv, a mely a cikkirő írótlál is vezette minden szervezett nemzetközi szociáldemokrata munkás iránt. Érti azt a cikkirő úr is, a mikor cikke végén quasi mentegetőzik a cikkben foglaltakról, mondván, hogy őt nem vezet ellenszenv «az iparkodó munkások százezer iránt». Mentegetésre szükség is van, mert helytelen információk alapján egy-két esetet kiragad a tömkelegből és azt mutatja be általános példa gyanánt.

Helytelenek információi, mert úgy a gázgyári sztrájk, mint a «Gresham»-palota építésénél történtek (ezek a felhozott példák) a sztrájkolók munkásságának hibául felírni nem lehet.

Vegyük sorra az eseteket: A gázgyári sztrájk állítólag azért történt ki, mert a munkások között három oly munkás volt, a ki nem a nemzetközi szociáldemokráciának volt a

híve, hanem az úgynevezett újjászervezett szociálista-pártnak, és a munkásság ezeket azonnali elbocsátását követelte. Ebből az esetből kifolyólag a cikkirő úr jónak látja a munkásságot mint a gondolatszabadság híveit gyűnos módon aposztrófálni. Pedig hát nincs igaz. Tudnunk kell ugyanis, hogy kik azok az újjászervezett szociálisták. Mikor a nemzetközi szociáldemokrata-párt egyes tagjai, élükön Mezősi Vilmos jelenlegi országgyűlési képviselővel, hiúságok és érvényesülési vágyukra a nemzetközi szociáldemokrata-pártnal nem látták kielégítve, kiléptek abból és megalakították az újjászervezett szociálista-pártot, mely most kigyóbtékát kiált az anyapártra, és minden lehetőt elkövet annak gyengítésére. Már most, ha figyelembe vesszük a külföldi példákat, mint tessen az Német-, Francia-, Olasz-, Spanyol- és Angolországét, a hol nincsen többféle szociálista-párt, hanem az összes munkások a nemzetközi forradalmi szociálista-párt tagjai, a hol tehát a munkásság harcának sikerét nem kell a testvérpártoktól féltetni, a hol nem kell a sztrájkolók munkásoknak attól félni, hogy akad egy testvérpárt, a mely sztrájktrőket szállit: ott nem is keletkezik sztrájk ilyen okból. Más az eset nálunk. Ha itt a munkásság legnagyobb részét

magába foglaló nemzetközi szociáldemokrata-párt kebelébe tartozó munkások a sztrájkot proklamálják, nemcsak a munkaadókat találgat magukkal szemben, hanem szemben állanak velük az újjászervezettek, és a keresztény szociálisták. A mig tehát a két utóbbi jelentékenyen kisebb párt nem határozza el magát arra, hogy a nemzetközi szociáldemokrata-párttal váltva működjen a munkásság javára, addig teljesen jogos a munkásság harca, ha ki akarja rekeszteni azokat a munkásokat, a kire harc esetén nem számíthat, és a kiket esetlegesen sztrájk esetén magával szemben talál. Avagy nem ugyanazt tette-e a társadalom a közel-múlt időben, a mikor a darabont-kormány által hivatalt vállalt emberek meglébelegte s bojkott alá helyezte?

Vegyük a másik esetet. A «Gresham»-palota építésénél dolgozó munkások követelték egy velük durván bánó pallér elbocsátását; ehhez is joga van a munkásságnak, hacsak az öntudat utolsó szikrája ki nem halt belőlük. Mert ne gondolja a cikkirő úr, hogy akár csak egy sztrájk is indokolatlant ütött ki; hogy a ma már öntudatára ébredt munkásság százezer és ezreit sztrájkra lehet büjtogatni minden ok nélkül. Nagy okának kell lenni annak, ha a munkásság

a mai biztos kenyerét kockáztatja és sztrájkba megy, egyedüli feyvere lévén az együttműködésben, tömörülésben és összetartásban rejlt erő.

Helytelenül mondja a cikkirő úr, hogy a sztrájk impozáns, mert azt mindig szomorú dolog, a mikor a munkásság a biztosabb megélhetésért és jobb bánásmódtért a szerszámot letenni és a jelen eredményt kockáztatni kész. Miért nem hibáztatja a cikkirő úr a gázgyár vezetőségét és a «Gresham»-palota építési vállalkozóját, a miért a munkások ezreinek kérelmét megtagadták? Csak nem tetelezhető fel, hogy a munkások minden ok nélkül kérték az illetők elbocsátását! De menjünk tovább. A budapesti villamos sztrájkja legjobban igazolja azt, hogy az igazság kinek a részén van. Általános volt a közvélemény, hogy az alkalmazottak emberföltölti munkák végeznek nevétségben alacsony bér mellett. A vasutas-szövetegység kért, peticionált, végre pedig ultimátumot küldött a villamos-társaságnak. Az egész ország jogosnak tartotta az alkalmazottak követeléseit. A társaságok nem engedtek, mire a sztrájk kiütt. Ezt a sztrájkot nem a szociáldemokrata-párt intézte, hanem a vasutas-szövetegység inszzenálta, élén Baththyány Tivadar gróffal (a ki utóbb, igaz, cserben is hagyta a sztrájkolókat).

TÁRCA.

Lázás ejszakak.

Kínos hetek óta gyötör egy bús álm,
Nappal cieletem.
Éjente a lelkem
Sóví tovább, szóvi éjfélete szálón.

Minden éjtel megjön kísértetes árnya
Szobámon keresztül
Fagyos szele rezdül
S betakar, betakar koromsóttét szárnya

Lázás, komor álom! Dsázes, fényes olár.
Nászép díszes, ezre.
Mén, lágyan rezgve
Orgonásöz halszik s puha, zsongó zsolár.

Barna léány arcán menyasszonyi fátyol.
Száz gyertyaláng lobog...
Valaki felteleg
Ott az egyik zúgban, ott, valahol, távol.

Barna léány arcán menyasszonyi fátyol...
A pap halkan eszket.
Csak egy könyecsepp reszket
Valaki szemében, ott, valahol távol...

Földes Imre.

Egy harmatosépp.

Írta Nagy Bertalan.

— A FELVIDÉKI HIRLAP szerelői írása. —

Tavaszi volt...

Egyedül jártam kertemben egy korai reggelen. A virágállattól mámoros levegőt téli tüdővel szívtam s meg-megálltam a virágok helyében rejtőző harmatcseppek kristálytisztségében.

Fény, pompa mindenütt. Schol semmi a régtől, mi a mulandóságot képviselné. Minden új, csak én vagyok a régi, ki nem változtat az idő múlása, kinek nincsen tavasza, nincsen ébredése. Lelembeben, szivemben a ködös, homályos ósz trótt állandó tanyá. Nem tudja azt onnan kiszorítani a virágok özöne, a természet bája. Semmi! Csak egy van, a mi örömet nyújthat, a mi meg élthet, és ez az emlékezés.

Itt járva az ismerős fák és bokrok között, melyekhez oly édes emlékek kötnek, feljúlunk lelkemben a múlt édes képei.

Végig fészkes az orgonabokroktól körülvevő padon, nézem azt a gyönyörű kék eget, melyhez hasonló kék csak egy van, az ő szene.

Bámolom, mintha sohasem láttam volna még. Mindig jobban és jobban húzódik össze szemem pillája, mindaddig, míg ő nem áll előttem. Mosolyog azzal a kis

szájával és az a két szem úgy villan elő a homlokára omlott aranyfésű haja melől, mint a vetés szelén viruló búzavirág. Arca fehérséget gyöngye pír takarja és az a tündéris termet, olérsre puha karok...

— Nézeltek csak, — súgja egy, az orgonabokor levelén levő harmatcsepp töltés társainak, — ez a mi emberünk fiatal és szerelmes.

Az am — csodálkodik a másik — én ismerem őt!

Ösmered? — kérdik egyszerre többen is.

— Igen — felelte a kérdészt — Most egy éve, éppen így tavasszal, egy méhes éltt levő rózsátón pihenem az út fűszálalattal, midőn látom őt és egy lányt ak közeledni felém. A léányka tündéris szép volt. Gyönyörű szó szőke haja a gyöngye reggeltől szellette jobbra-balra, arcán az ártatlanság rózsásán himpora még érintetlen volt. Az ifjú komoly és hallgatag volt. Szeméből az örökke tartó szerelm sugározott vissza. Kéz kézbe téve jártak a puha pázsiton.

Egyszerre a léány pajkosan kivóná kezét az ifjú újja közlél és egyenesen felém tartott, le akarván tépni azt a feslő rózsabimbót, a melyen akkor én voltam elrejtőzködve. De az ifjú megléte és saját újait tette ki annak a támadásnak, melyet a rózsá tuskái intéztek volna a

léány kezei ellen. A rózsát letépte és ártnyította velem együtt a léányt.

— Ó a kéblere tűzött és én hallgattam azt a szivdobogást, mely egy ilyen tündéris szövegben keletkezik.

Az ifjú orgone ostromolta szerelmes szávaival, de a lány, mintha mindegyiket csak egy-egy rózsának nézte volna, melyet átdadnak, hogy szagolja s aztán hajtsa el, oly könnyedén bújik ki a szerelmes szávak elől. Pedig mi volt akkor a szivdobogás? Szerelm, annak is legédesebbje. De kedve tellett benne.

En láttam, hogy mennyire szeretik egymást. Úgy szerettem volna a szembe kiáltani annak az ifjúnak: szeret, csak nem tudja kimondani: Ne tévőzz! Ne ostromold! Mért, hiszen tiéd a vár és véle a tulajdonosa!

Halkan susogva kérdésem: — Ki mondta ezt?

Megreztetek az orgonabokrok levelein levő harmatcseppek és az elbeszélő a levél szélére húzódt, hogy magát onnan mutogassa.

— En mondtam, mert éreztem, minő vihar dúlt annak a léánykának a szivében, akkor, a mikor te ostromoltad őt, ifjú. En jelen voltam, mindent tudok! Mindent hallottam s azóta semment sem felejtettem. Jól emlékezem. Ő szeretett, szeret és szereti fog téged örökre,

Mindenki biztosra vette a sztrájkok győzelmét; de nem úgy történt, mert — a nemzetközi szociáldemokrata-párttól eltekintve, a mely a töle távol álló munkástevéreket a sztrájk tartama alatt anyagilag s erkölcsileg támogatta — mindenki a sztrájkolók ellen fordult. A hatóságok, a helyett, hogy a társaságokat szerződési kötelezettségek betartására szorították és a közvetítést magyarállatták volna, egész hatalmi súlyukkal a sztrájk letörésére vállalkoztak, a mi a sztrájk-tanya felhasználásával sikerült is. A míg a munkásság küzdelmében a hatóságokat mindig szemben találja magával, addig nem szabad eszálkognunk, ha sorsát önmagá intézi s nem két hatóságú közreműködést. A cikkirő úr is sokak által óhajtott sztrájk-törvény csak akkor lesz elfogadható, ha angol mintára: elismeri a sztrájk-szabadságot és a munkások, illetve szakszervezetek azon jogát, hogy sztrájk esetében a sztrájk-törvény lehetőségét megátolják. Az angol novella még a szakszervezetek anyagi felcsofésségét is el akarja törölni. A modern sztrájk-törvény tehát a munkások érdekében létesül s szankcionálja ezen jogukat, mint minálunk (és a cikkirő úr is ilyenre gondol) a sztrájk-törvényvel a sztrájkot lehetlenné akarják tenni.

A munkásság harcat ellenszenvessé akarja feltüntetni a cikkirő úr még azzal is, hogy szembeállítja anyagi helyzetüket a hivatalnokok és a lateiner-ostály helyzetével. De hát ezek nem törekszenek-e sorsuk javítására? A tisztviselő nem-e szervezkedik? Abból azonban, hogy a tisztviselő helyzete sanyarú, és ők nem akarnak vagy nem tudnak semmit kivívni helyzetük javítására, csak nem következik az a munkásság — a

mely egyébként kizárólag saját erejére van utalva — ne törekedjék erre? A mikor a kezdetleges s nélkülözhetlen szükségletek ára hallatlanul emelkedik, megérhet-e a munkás előző bércéből?

A külföldön számtalan nagy sztrájk azért tört ki (mielőtt a szakszervezetek megerősödtek volna), mert a munkaadók nem-szervezett munkást alkalmaztak, a szervezett munkások pedig azok elbocsátását követelték. De azért sehol senki-nek eszébe nem jutott a szociáldemokrata-pártot a gondolat-szabadság támadásával s negatíválásával vádolni. Csak természetes, hogy az öntudatos, szervezett munkásság nem tűri meg ügyének árulóját maga között. Az egész világon el vannak ismervé a szakszervezetek, mint a munkásság sorsának intézői (legutóbb a németországi szociáldemokrata-párt egyenesen a szakszervezeteket jelentette ki a párt lelkének), csak minálunk gondolkodni rectoriára, a minék a sztrájk-törvényt látni szeretnék. De ez nem fog sikerülni. Az egyszer felébredt öntudatot elfojtani nem lehet, és minden ily indoklatlan támadás csak növeli a szociáldemokrata-pártnak amúgy is hatalmas táborát, mert hát epour is mouve!

Dr. Ferbstein Károly.

A vízvezeték építése.

December 1-jére elkészül!

A nagy mű, mely arra van hivatva, hogy új korszakot nyisson városunk fejlődésének történetében, befejezéséhez közeleg. Már csak három hét válsat el attól az időtől, midőn a város területet keresztül-kasul szabadon vízvezeték csőhálózatban végigkínálják majd a rég váró egészésség, ide víz első sugára.

A zavartvitelen már az összes munkálatok befejezést nyertek. Csupán a vze-

— Honnan tudod ezt? — kérdeztem eszólólag hangon.

— Hallgass ide! A mult telen, mint hópelyhe, a házuk elől levő kőrefa egy ágára estem, mely követően az ő alakja ének nyűk. Én azonban megismertem őt és azt hittem, hogy téged is viszontláthatlak, mint az ő férjét. Várok. Nem jössz. Ő egyedül szabóabban, és néz ki rám, mintha megért volna engem. Néztünk merően egymás szemébe, míg nem az őd könyvel gyűlt tele.

Nem tudtam mire vélni. Egyszerre az a gondolat lepett meg, hogy te galádul visszárdtél szűzes szerelmével. Azt gondoltam, hogy megcsaltam őt! Mert azóta véletem nem találkoztam. Már szinte átkozni akartalak, midőn a leány végre nem birta magába fojtani bánatát, kitérték be-lőle a könyvek és szívből jövő zokogása közben a következő szavakat hallottam: — Ne haragudj ráan edesem... én nem akartam... hiszen szeretlek... most is szeretlek... nézd, hogy szeretlek... — És egy fényképet szorongatott re-megő új kezétől, melyre oly sürűen hullottak azok a drága könyvek. Ezen a fényképen téged ismertetek fel. — Majd ismét így folytát: — Te is szeretél... nagyon... forróan, kimondhatatlanul, és én... oh én boldogtalan akar kacagtam, nevettem, és most sírok.

— Elég, ne folytasd tovább, — szakti tónú félre a harmatecept. — Elég, mert sajgó szivemb minden egyes szavad tördődes gyánatát hivat. Szerettem őt, igen, de annak már vége van.

— Ugyan, ugyan, mineval az a nagy-képűdséged. Azt hiszed, nem tudom, hogy róla ábrándozva alszol el és róla álmodozva ébredsz?

— Igazad van, azóta szenvedek, a mióta egymástól elváltunk. Nincsen nappal, nincsen éjtel, mely róla képt nem festene — És mégis te, ki annyira szereted őt, miért nem keresed fel? Miért nem megy hozzá? Légy férfi! Hallgass meg, menj hozzá és meg fogjátok érteni egymást!

— Nem, nem lehet!
— Miért?
— Mert megcsált.
— Ő... ?!

Igen. Azt akarta, hogy meg jobban szeressem. És cuppa dacból megcsált. Én láttam őket — ketten voltak a lugásban. — Az nem lehet, hiszen úgy szeretted. Biztosan csak féltékenyül akart tenni. Már ő azt rég megbánta. Én megyek, mert ez az én rendeltetésem. A nap sugari már itt vannak, egy pillant és ismét vándorútra kelek. Csak menj, ő szeret...
Egy harmatecept hullott igazotság lázától égő arcma és felebredek.

téli tördődarabok bekapcsolása van még hátra. Ezen tördődarabok a csőgyáruk eneidig még nem szállították, remélhetőleg azonban a szállítást már legközelebb megkezdik s késedelmükkel nem fogják a vízvezeték munkálatok végleges befejezést hátráltalni. A csővezeték vízt szolgáltató mint a 27 kút meg van fúrva és ki van tisztítva. Működésük kifogástalan. A beton-gyűjtőköt és a gápház építési munkálatai a mult hét folyamán szintén teljes befejezést nyertek. A szivattyús és a hajtórész szolgáltató Diesel-motor megérkeztek s ezek szerelése már e hét folyamán megkezdődik.

A fővezeték csőlefejtéséből ezidő szent meg 360 méter hiányzik. A fővezeték csővek nincsenek még lektette; a Kalvária-hegyen és a Flórián-utcának a kőház melletti részén. A mellékálózatból hiányzik még: a Széchenyi-utca és a Deák Ferenc-utczának a túlerátalajra melletti része. A tüzepások megérkeztek s ezek szerelése a jövő héten fogja kezdetét venni. A Kalvária hegyen levő gyűjtőmedencék egyike teljesen elkészült és használható állapotban van. A másik medence két héten belül ugyancsak megépül.

Ha a munkálatok rendezésüet nemmi, előre nem látott jelenségek kövönny meg nem zavarná, a csőhálózat első átmosása már nov. 20-ikán körül meg fog történni. A csőhálózat kimossa után bekapcsolják a közkutakat és a vállalkozó cég arról biztosít bevenni, hogy a vízvezeték rendezése üzembe december 1-jére megindul.

A házi vezetékből idén 30 készült s e szelet már át is vettek a vállalkozótól. Közegészségis s más tekintetektől is kívánatos, hogy a házi-bekapcsolásokra nézve már a közel jövőben mentő nagyobb számban történjenek jelentések és háztulajdonosaink remélhetőleg sietni is fognak a bekapcsolásokkal, hogy mielőbb hozzájussanak a házi-vízvezetékkel járó nagy kényelemhez.

A közönség pedig nagy szomjússággal várja már a néklözvetetlen, de eddig hiába és soká, nagyon soká váró elemet: a tiszta, bacillusmentes vizet!

SZINHÁZ.

Szombat és vasárnap „Boh miszerelem” (Oprette 3 felvonásban; írta Paul Ferrier, zenéjét szerette H. Hirschmann). A szép zenéjű, kevés szövegű oprette ezáltal először került nálunk színe. A közönség érdeklődése most is lanyha s az előadás közepes sikerű volt. Pedig a kedves darab több érdeklődést s gondosabb összetételű érdemet volna. Reviczky Rósi Mimmé paján és eleven volt. Mihályi Irén (Musette) szépen énekel, jätéka is egyre tökétesübb. Szentner (Barbucenne) és Deák (Paul) mulatóság alakítás nyújtottak. Kár, hogy Szentes szivesen ragadták magát tüzásokra. Saadó ögnyes-énekmásziert kapott tapsokat. Jók voltak Vámos és Pékly. A vasárnap előadásban, valamint hétfőn ég kedden is, az udvari gyász miatt, a zenekészéretet a katonai zenekar helyett zongora szolgáltatta.

Hétfő „Víg özvegy” (harmadszor), félélyhárakal, telt ház előtt.

Kedd „A legvitézebb huszár” (másodszor). Veseay hangversenyesteljesen elvonta a közönséget a színházról s a nézőtér kongott az őréségtől. Ennek meg is volt a hatása s színezésnek a minimuma redukált buzgalommal játszottak. Az előadás jóval gyengébb volt a tavaszi bemutatónál. Új szereplők voltak: Cserey Irma Juliette, Deák Gyula Gyuri és Szentes János Bressau szerepében.

Kállai Jolan, színtársulatunk újonnan szerződtetett primadonnája, e napokban Győrött vendég szerepelt nagy sikerrel.

Eperjesen november 13-án fog fellépni a „Boldal” című operettben, 14-ikén a „Gésák”-ban és 15-ikén a „Katalin”-ban.

Műsor, Csütörtök: „Zsidók” — Pntelen, félélyhárakal: „A danzig hercog-nak” — Szombaton Deák Gyula jutalom-játéka: „A feskéfezek.”

HIREK.

* Bíróságikinevezés. A kassai ítélőtábla elnöké Richnawsky Oszkár vezette joghallgatói tábla kerületbe ideig, lenes minőségű díjtalan joggyakoroknál nevezte ki.

* Előléptetések a Ks.-Od.-nál. A vasút igazgatósága Dobránsky Endre ellenőrt 14. fizetési fokozat 1. osztályába és báró Collas Hógyi íródat tisztet az V-ik fizetési fokozat 3. osztályába léptette elő.

* Athelyezések. Junga Sebő százados, a helybeli m. kir. 9-ik honvédszázalaj ideiglenes parancsnoka, régi álomshelyére, Kassára visszahelyeztetett. Helyére Dank Leo őrnagy helyezettett át Eperjesen — Csányi Tibor, a helybeli honvédszázalaj hadnagya a 10-ik honvédszázalajra gáz zászlóaljhoz helyeztetett át.

* Önnepélyes istentisztelet. Az eperjesi kir. hitközség, diésé elküldi II. Rákóczi Ferenc fejedelem és bújdosó társai, valamint Thököly Imre fejedelem harnvainak hazahozatala alkalmából, Stefánia-utcai templomban november 11-ikén délelőtt 11 órakor önnepélyes istentisztelet rendez. Az önnepi beszédet Dr. Ansterlitz M. rabbi tartja.

* Új állami elemi népiszkolák. A m. kir. válás- és közoktatásügyi miniszter 1907. szept. hó 1-jétől kezdődőleg Alsó-mén, Harságon, Kislándán és Kezserpálvágyon egy-egy; Léneráton, Vörösalmán és Töltszéken pedig két-két tantermet új állami el-népiszkolát állított fel. s így Sárosvármegye területén az állami el-népiszkolák száma, fentebb említett időtől kezdve 50-ról 57-re, az all. el. tanfők és tanítónők száma pedig 97-ről 107-re jog emelkedni.

* Vándortárlat. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat által Felsőmagyarország nagyobb városáiban rendezett képtárlat november 11-ikén záródik be Kassán és hozánk kerül Eperjesre. A tárlat a Vigadó nagyeremben lesz elhelyezve. Önnepélyes megnyitása november 15-ikén lesz. A vernissage-on megjelenik Dr. Berzeviczky Albert, a ki a kiállítás megnyitja. A tárlat, mely — legkittünőbb mestereink műveit foglalja magában — városunkban nov. 25-ikéig marad nyitva, mely idő alatt esténként 5—7-ig a helybeli katonai zenekar sétahangversenyt tart. A kiállítás igazgatója: Balogh Bertalan, a kiállítás tartama alatt állandóan városunkban fog tartózkodni. Idénnyegy ápr 2 kor. A megnyitás napján belépődíj 1 kor., más napokon 50 fillér.

* Tanárok és tanítók értekezlete. Az Országos Középskoolai Tanáregylet eperjesi körének megbeszélésből Péterfy Város, az Ors. Középsk. Tanáregylet eperjesi körének elnöke, Eperjes város minden fokozatú tanítványeinek tanfőit és tanárait nov. 17-ikén délut. 4 órára a Kollégium nagyermebe közös értekezletre hívja meg. Ezen értekezlet célja és tárgya: az egyfolytatásban való tanítás (dél-élteli tanítás) célszerűségének, szükségességének pedagógiai és gyakorlati szempontokból való megbeszélése. Előadó: Dr. E. Nagy Olivér jogakad. tanár.

* Zeenegefedődyjak iskolai célokra. Az alsópán a közönségi zeenegefedődyjakból az endravgásyánsz gör kath. el. népiszkolának — helyreállítási költségeinek fedezésére — 127 korona 96 fillért utalványozott ki.

* **Katonai szemle.** *Fuadik* Kálmán ezredes, a 9-ik honvédelmi ezred parancsnoka, 3 napi szemlét tart a helybeli 9-ik honvédszállóján.

* **Pályázat.** A hazsáni r. kath. kántortanító állomásra nov. 15-éig pályázat hirdették. Évi javadalmazása 1100 kor. Jelentkezhetni az ottani plébánián.

* **Vescey hangversenye.** Zenei szenzáció volt a keddi este Eperjes város előkelő közönségének, mely szüntelen megdöglött a hangversenyzemlet. Vescey Ferenc világhíre lába hozta a közönséget, a mely most paroxysmus fokozott csodálattal gyűződött meg róla, hogy Vescey igazan istenadotta tüneményes zs-ni. Valóban a zenetörténetnek egy páratlan tüneménye áll előtűnik, mikor kezébe veszi gyönyörű szavú hegedűjét s bámulatos biztonságga, tökéletes technikával, mely érzéssel s meglepően nagy fellegalással egymástán eljátsza a nagy mesterek hegedűversenyzemleit. Vieuxtemps, Chopin, Schubert, Liszt, Wieniawski, Paganini legnehezebb kompozíciói közzécségedtek, csodás biztonságga játsza el és sehol egy taktus, mi a nyomekijűrá emlékeztetne. Rádásul még Dvorák «Humoresz»-jét és Wieniawski «Capriccio Valse»-ját is. Vescey ma egy nívón áll a legnépeltelt műveket, mely a elgondoljuk, hogy az alig 14 éves ifjú még hova fejlődhet: egyszerűen száduletes művészi karrier áll előtűnik, olyan, minő eddig nem volt, mely valóban dicsőséget van hivatva hozni a magyar névnek. A közönség viharosan ünnepele a kis, mégis nagy zenei.

* **Rákóczi-emléknapp.** A kir. gör. kath. bántornautikáipó-istintez. Önképző-köze Rákóczi emlékének szentelt ünnepep rendezett hétfőn délután. A Himnusz szavalása után *Zacharics* Viktor szer. elhangzta köveket, majd *Kocs* Jenő, a Kőr titkára tartott magvas ünnepi beszédet. *Kukla* Károly IV. é növendék is sikeresen adott elő egy költeményt. A másor ezen pontjai között az ének-és zenekar hatvan előadási szerepelt.

* **Expressz-vonat** *Tátralomniczra.* Úgy halljuk, hogy Budapest és Tátralomnicz között december 15-ikétől kezdve expressz-vonat közlekedés lesz. A vonat indul Budapestről reggel 9 órakor és délután 4 órakor Tátralomniczra van.

* **A tudótegek javára.** Halottaknapján az eperjesi köztömében felállított gyűjtőperselyekben 90 korona folyt be a tudótegek szanatóriuma javára. Úgyane célra felajánlották az esküdti minőségükben kiutalt 12—12 korona napidíjakat a következő kisorsolt esküdték: dr. *Fuchs* László, dr. *Ghiányi* György, *Mezőszék* József, *Párkányi* Gyula, dr. *Rosenberg* Teofil, *Schöpfung* Géza és *Székely* Henrik.

* **Köznevelővínylítás.** *Székely* Henrik úr a Vescey Ferenc nov. 6-iki hangversenyének tisztá jövedelmét: 10 K 79 Ft az úr. Nőgyelet népkonyha-alapjának jut-táta. Kegyes adományait hálas köszönetet mond *az elnökség.*

* **Járványban** — orvos nélkül. Nagy igazságon tartja *Giralt* község társadalmát az ott kitört erőse kanyarjóról, mely jöttöt módján terjed egy jobban és szedi számlamas áldozatát az ártatlan gyermekekhez közül. A veszedelmek a kétségbeesés fokozza az a körülmény, hogy a község orvos nélkül van, mert dr. *Horovitz* Artur giralti orvos maga is beteg és a Lukács-fürdőben időzik. Pénteken végre hatóságilag bezárták az óvodát, mert 50 gyermek közül csak 5 jelent már meg az óvodában, a többi betegek felszám. Úgyanaz nap a népiiskolából 240 gyermek közül 100 maradt el betegeség miatt. A giraltiak a törvényhatóság részéről várnak gyors és hathatos segítséget, mert mindennap fokozza a veszedelmet.

* **Táncevizsga.** *Dite* mester nov. 10-ikén d. u. 5 órakor tartja meg a táncevizsgát tanítványaival, a Rákóczi Katolikus Kor-gyűlésben. A táncevizsga érdekes, szórakoztató látványosság igérkezik. A műsorban szerepel: *Magyar szótő*; lejtik: *Földy* Elus és *Bóhm* József, *Eiehnor* Jolánka és *Janicsok* József. Fő-nyitóánc; lejtik: *Bereczky* Gabriella, *Caar-nogorszky* Mariska, *Csepő* Gizi, *Hosokora* Józsa, *Kacsanovszky* Annus, *Nadaskay* Mariska, *Szalavkovszky* Gizi és *Tivadar* Maria. Skót ballet; lejtik: *Kalinyák* Irénke és *Pékly* Annus. *Legyöz-tánc*; lejtik: *Chotvács* Anesi és *Dite* Mái.

* **Tejhamisítás.** A pénteki hetivásár alkalmával három tejszásszony büntettet meg a rendőrség tejhamisítás miatt.

* **Boltok a kapuk alatt.** Megütés tavasszal, hogy Eperjes város tanácsa szabályrendelettel felhagyandóknak mondta ki a kapubejáratokban létező üzleteket. E szabályrendelet a belügyminister jóváhagyása folytán nov. 11-iken életbe lép. E napról kezdve kapuk alatt többé üzletet nem nyitathatják és a meglévő 6 hónap alatt beszűntetendők. Az ez ellen vétőket a rendőrség 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg 2 hónap terjedhető elzárással büntetni, Ezen intézkedés — bár a szegényorszói kereskedők lét-élelcenszenciáját érekeny sítja — köz-biztonsági s különösen tűzbiztonsági szempontból idős és szükséges, mert a városunkban általános szék udvarok és kapubejáratok amúgy is igen megnéhezűk veszély esetén a mentési munkálatot.

* **A mértékitelesítő-hivatal átvétele.** Annak idején megemlékeztünk már róla, hogy a belügyminister az Eperjes város által tartott mértékitelesítő-hivatal megszűntetendőségét mondotta ki s utasította a vármegye törvényhatóságát, hogy ezen hivatal fenntartását a saját hatáskörében gondoskodjék. Mértékitelesítő-hivatal fenntartására ugyanis csupán a törvényhatóság kötelezték. Eperjes város törvényhatóságát jogát már több évtizeddel ezelőtt elvesztette s így a mértékitelesítő-hivatal fenntartása sem őt, de a vármegye közönségét terheli. A hivatal átadása már meg is történt. A hivatali felszerelést *Sárosvármegye* törvényhatóság 1400 koronáért vette át Eperjes városától. Az újjonnan szervezett mértékitelesítő állásra a vármegye közönsége *Neuöbly* László választotta meg.

* **Haltenberger** Béla kassai festőgyár, mosoda-és tisztító-intézetének átvételi iródaja Eperjesen *Thesis* Armin díszművész, gyermekjáték, fegyver-és hangszer-üzletében Fő-utca 58-ik szám alatt van.

* **Letartoztatott díjnok.** Rendőrségünk letartoztatta úrj *Varga* Zsolt, zilahi illetőségű pénzügyigaz díjnokot, a ki napok óta kereset és foglalkozás nélkül boldogul a városban. Információt rendőrségünk Zilahra fordult.

* **A katonai lakatny ügye.** Beavatoztott helyről értesülünk, hogy a katonai lakatny ügyében már *legelőzetből kezdve döntés várható.* Vármegegyék főispánja kormánykörökből értesített kapott arról, hogy a katonaságot Eperjesről elvinni nem fogják. Ennek ellenében a hadügyminister a kaszárnya-épületekben felmerült összes tatarozási és építési munkálatok végrehajtását követeli a város közönségétől. Hogy mik ezeket a tatarozási és építési munkálatokat: egyelőre nem tudható. A város tanácsánal mindennap várjuk a hadügyministerrel feltételeit, melyben elhatározásáról és lefélételeit hivatalosan értesíteni fogja a város. Tekintettel arra, hogy a közgyűlés és a tanács a legnagyobb áldozatokra is készeknek nyilatkoztak arra az esetre, ha a katonaságot nem viszik el városunkból, a kérdés véglegesen megoldottnak tekinthető. A hadügyminister feltételeit

és kikötési ügyeit semmi esetre sem lesznek oly természetűek, hogy azok teljesítése súlyosabb akadályba ütköznek.

* **Tűz.** November 5-én *Jernye* községben kis gyermekek gondatlansága folytán tűz ütött ki, mely ott lakóházat és több melléképületet hamvasított el.

* **Művirágok készítése**nek mindenféle keltekek, mint virágpapír, sodronyok stb., olcsón kaphatók: *Cattarino* üzletében Eperjesen.

* **Gyanús haláleset.** *Krajnyák* János napszímos nov. 3-ikán reggel hirtelen elhalt. A halottékem megvizsgálta a hullát és azon kélők erőszakon nyomat észlelte. A rendőrség, melyet a halottékem azonnal értesített, utána járt a dolganak és kiderítette, hogy *Krajnyák* körülbelül 2 héttel ezelőtt cigányokkal verekedett és sérülési bizonyára onnan származtak. A boncolás és vizsgálat lesz hivata megállapítani, mi volt *Krajnyák* halálának oka.

* **Richter**-féle képtő-kockák eredeti gyártásúak az *Armin* díszművész, gyermekjáték, fegyver-és hangszerkereskedésében Eperjesen, Fő-utca 58-ik szám alatt.

* **Mikor rukonak be az újonok?** A legutóbb megejtett sorozáson bentmaradt újonokát az érdekelhet most legjobban, hogy vajjon mikor kell be-rukkolniuk? Főltétlenül megbízható forrásból volt értesülésként szerint a most benorozott újoncjukát bevonulási idejét 1907. január 15-ikére tűzte ki a hadvezetés. A most kiszolgált karonak még bent tartott rész december elején szabadul meg. A januárban bevonuló újonok szolgálati ideje 1909. szeptember közepén telik le.

* **Babúvárosok** olcsón eszközöttek az *Armin* díszművész, gyermekjáték, fegyver-és hangszerkereskedésében Eperjesen, Fő-utca 58-ik szám alatt.

* **Verekedő testvérek.** Szombaton délelőn *Lőrincz* István és *Lőrincz* György fivéreik a Kassai-uton valami csekélység miatt összeküldöztek. A veszekedésből csakhamar verekedés lett s két legény az ő közepén ug ancsak elkeseredett dühvel öttötte-verte egymás a járókelőknek véletlenül is sikerült két szétválasztani, mire István, a fiatalabb testvér egy követ ragadott fel az ő széléről s aaval nyugodtan továbbaló hátját járulról úgy fejebe dobta, hogy az eszméletlenül összeesett. Súlyos sérüléssel a városi kórházba szállították, oncsé ellen pedig rendőrség megindította a kihágási eljárást.

* **Aszszony.** Az asszony démon, ördög; nincs gonosz anyjal, csak az asszony Sámsonot kísértete ejté, pedig ereje óriási volt. Salamonot is elcsábítá, pedig egynek volt esse. Nem tud tehát senkivel ellenállni asszonnak, menyegyeknek, de különösen a *menyestöl-lábak*nek, melyet az *Elő Alfordi Cognac-gyár r. t.* készlet.

* **A «Bodjansky** János öntőműhely-alapra folytatást a következők adományaik érkeztek be: *Bayer* Róbert gyűjtése 2 kor., *Csanda* János (Felsővács) 2 kor., *Galle* István (Kishárs) 5 kor., *Gejőcs* János (Kőtelep) 6 kor., *Goidics* István (Czigelica) 5 kor., *Harkabuz* Iván (Bárfa) 5 kor., *Hajtai* Ferenc (Jászberény) 2 kor., *Homa* Joachim (Munkács) 5 kor., *Karafa*nd Pál gyűjtése (Kojó) 7 kor., *Kerekes* Pál gyűjtése (Giralt) 20 kor., *Kőszeghy* Ádám (Felsővács) 4 kor., *Kutka* István gyűjtése (Homonna) 10 kor., *Marczinó* Ferenc (Budapest) 5 kor., *Marek* József dr. (Budapest) 10 kor., *Kvitkovszky* Ignác 10 kor., *Kristóf* Endre (Máriakút) 10 kor., *Márttyák* Gábor gyűjtése (Bárfa) 6 kor., *Mozog* István (Füme) 5 korona, *Mueha* Győző papnének gyűjtése (Kassa) 11 korona, *Prétrassy* Sándor (Szárazkék) 3 kor., *Petricók* Ifjús (Kuro) 5 kor., *Péchy* Zsigmond (Pécsfalva) 10 kor., *Rojkovics* Sándor (Heőkeresztes) 4 kor. 04 fillér, *Rokoványi* József gyűjtése (Töltész)

21 kor., 60 fill., *Rusznák* Miklós dr. gyűjtése 8 kor., *Sikorsky* Sándor (Temesvár) 2 kor., *Sáinyei* Meste István 20 korona, *Tragor* József gyűjtése (Vács) 50 kor., *Turkinyák* János (Mikó) 10 kor., *Vályi* János dr. 10 kor., *Zavatzky* Elek 5 kor., *Zavatzky* Pál 5 korona, *Zubricky* István (Garamfő) 5 kor., a kir. kath. főgimn. VII., VII. és VIII. osztályának utólagos gyűjtése 8 kor. 04 fillér. Összesen 303 kor. 68 fillér. Hozzáadva az eddig kimutatott 615 kor. 73 fillér, összes eddigi kimutatásunk 919 kor. 41 fillér.

* **Legélszár** vata-hengerek négyféle vastagságban kaphatók *Thesis* Armin díszművész, gyermekjáték, fegyver-és hangszerkereskedésében Eperjesen, Fő-utca 58-ik szám alatt.

* **Mulatós szerelmek.** A Kossuth Lajos-utcai rendőrszéken pénteken este 11 órakor a Feriek-terek közepében érdekes lelete bukkant. A híg lakásban egy férfi és egy nő szendergett egymás mellett, a legkétségbe nyugtalanban. Hiába költötte őket, csak nem bírt lekelt verni beléjük. Miután látta, hogy a férfi is, a nő is holtrezeg, mentőkocsit küldött s azon beszállított az ismeretlenek a városi fogdába. A rendőrség csakhamar megállapította, hogy a férfi *Müller* Gyulánál rovítt, a nő pedig *Gamszok* Mária, rovítt multú nő. A két szerelmes együtt mulatott valami kórsmában. A férfi estefféle haza akarta kisérni szíve választottját. Útközben azonban erőt vert rajtuk az alkohol s mindketten lepihentek az út sarabá. Másnap reggelre keveset már kiadulók mámorukat s most bizonyára sokáig edes emlékekkel gondolkodnak vissza e holdvilágos éjszere éjére.

* **Sértésvesz.** *Lubocz* községben sértésvesz ütött ki.

== TÖRVENYSZÉK. ==

Többrendbeli lopás.

Fiatal bűnös állt a törvényszék előtt, a ki, ha Isten is úgy akarja, még sokra viheti a ténen.

Pinka Horvát Tamás a neve a szépművészetű művirágnak — és még csak 17 éves. Foglalkozására néve cigányfogász. Azzal volt valódva, hogy szep-tember havában, köllömböz községben, nem kevesebb, mint 11 büntettet követelt meg, még pedig nyolcrendbeli lopást, kétréndbeli lopás kísérletét és egyrendbeli jogtalan elszájtást. Mindent az ablakon mászott be a szobába, kamrába, a szekrényekbe pedig alkicsval vagy feszítőval törte fel. Valóságos réme volt a környéknek, most azonban elnyerte méltó büntetését. A kir. törvényszék egyévi börtönre és 10 kor. pénz-büntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Súlyos testisértés.

A veszekedés vége — dorog, mondja a közmondás. Beigazodított ez nemrég *Lelyo* Jánosné és *Rodák* Jánosné kis-höllyök lakosok is. Éveken keresztül jó szomszédok voltak, nem zavarta semmü ösvetléses békek egyetértésük. Május hónapjában azonban valami csekélység miatt összeküldöztek. Kiállott az udvar közepére s onnan szidták egymást teli torokkal. A nagy lármára *Lelyonának* a fia és leánya is kijött és ezek is bele-szóltak a veszekedésbe. Sőt a legény később egy husángot is ragadott, áttört a kertfészen és a nagy *Rodák* néalapon helybenhagyta, úgy, hogy az több napig betegben fektét a szenvedett sérülések következtében. A kir. törvényszék tegnap foglalkozott a verekedő legényekkel s *Lelyo* János — az enyhítő körülmények figyelembevételével — nyolc nap fogságra ítélte.

Kiadja a szerkesztőség.

